

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Projektowanie uniwersalne kultury – dostępność w instytucjach kultury
Zadanie 3.1 Kompleksowy program szkoleń w zakresie projektowania, budowania i realizacji dostępnej oferty kulturalnej

Autodiagnoza dostępności instytucji kultury

Filharmonia Opolska im. Józefa Elsnera w Opolu

I. ZESPÓŁ I NASZE KOMPETENCJE

1. Czy w instytucji została podjęta oficjalnie decyzja o rozwijaniu dostępności?

- a) Tak.
- b) Nie.
- c) Nie wiem.

Dodatkowe uwagi: nie ma oficjalnego pisma, są działania; decyzja, że obszar jest ważny dla instytucji

2. W jaki sposób ta decyzja została ogłoszona?

- a) Zarządzenie dyrektora.
- b) **Ogłoszenie w czasie zebranie zespołu.**
- c) Mail do zespołu.
- d) Publikacja informacji na stronie internetowej lub w mediach społecznościowych.
- e) Nie została ogłoszona.
- f) Nie wiem.

3. Czy w instytucji jest osoba pełniąca funkcję koordynatora/koordynatorki do spraw dostępności (lidera/liderki do spraw dostępności, specjalisty/specjalistki do spraw dostępności itp.)?

- a) Tak.
- b) Nie.

Dodatkowe uwagi: -

4. Czy zespół instytucji został poinformowany o tym, kto pełni tę funkcję?

- a) Tak.
- b) Nie.
- c) Nie dotyczy.

Dodatkowe uwagi, np.: jeśli tak, w jaki sposób? Informacja zamieszczona na stronie internetowej

5. Czy dane kontaktowe do koordynatora/koordynatorki dostępności są opublikowane, np. na stronie internetowej instytucji?

- a) Tak.
- b) Nie.
- c) Nie dotyczy.

Jeśli tak, gdzie (BIP, strona www): strona internetowa: Deklaracja dostępności

6. Czy w instytucji jest zespół do spraw dostępności (formalnie powołany lub nieformalny)?

- a) Tak.
- b) Nie.

Dodatkowe uwagi: Obecnie funkcjonuje nieformalny zespół 7 osób zaangażowanych w działania na rzecz dostępności. Planowane jest jego formalne powołanie oraz określenie zasad pracy i zakresu odpowiedzialności.

7. Czy zespół instytucji został poinformowany o tym, kto wchodzi w skład zespołu do spraw dostępności?

- a) Tak.
- b) Nie.
- c) Nie dotyczy.

Dodatkowe uwagi, np.: jeśli tak, w jaki sposób? Rozmowa i uczestnictwo w PUK 3.1

8. Czy skład zespołu do spraw dostępności został podany np. na stronie internetowej instytucji?

- a) Tak.
- d) Nie.
- b) Nie dotyczy.

Jeśli tak, gdzie (BIP, strona www): -

9. W jakie prace angażowana jest osoba zajmująca się koordynacją dostępności w instytucji?

Do czasu formalnego wyznaczenia koordynatora zadania te są realizowane przez pracowników zaangażowanych w działania na rzecz dostępności.

- ☐ Konsultuje wszystkie przygotowywane działania merytoryczne.
- ☐ **Konsultuje niektóre przygotowywane działania merytoryczne.**
- ☐ **Przygotowuje własne działania merytoryczne.**
- ☐ Samodzielnie udostępnia prowadzone działania merytoryczne.
- ☐ Rozdziela budżet na zapewnianie dostępności w Twojej instytucji.
- ☐ Prowadzi warsztaty o potrzebach osób z niepełnosprawnościami i osób starszych.
- ☐ Organizuje warsztaty o potrzebach osób z niepełnosprawnościami i osób starszych.
- ☐ Opracowuje wytyczne zapewniania dostępności w Twojej instytucji.

- ☐ **Stale współpracuje z dyrektorem Twojej instytucji.**
- ☐ Czasami współpracuje z dyrektorem Twojej instytucji.
- ☐ Kieruje pracami zespołu ds. zapewniania dostępności.
- ☐ **Dbą o wypełnianie minimów ustawowych w zakresie zapewniania dostępności**
- ☐ Nie wiem.

10. W jakie prace jest angażowany zespół do spraw dostępności w instytucji?

Planowany zespół będzie konsultował działania związane z dostępnością, zbierał wnioski z ewaluacji, współpracował z Dyrektorem i działami merytorycznymi, wspierał organizację szkoleń, rozwój wytycznych oraz monitorowanie wymogów ustawowych.

- ☐ **Konsultuje wszystkie przygotowywane działania merytoryczne.**
- ☐ **Konsultuje niektóre przygotowywane działania merytoryczne.**
- ☐ **Przygotowuje własne działania merytoryczne.**
- ☐ **Samodzielnie udostępnia prowadzone działania merytoryczne.**
- ☐ Rozdziela budżet na zapewnianie dostępności w Twojej instytucji.
- ☐ Prowadzi warsztaty o potrzebach osób z niepełnosprawnościami i osób starszych.
- ☐ **Organizuje warsztaty o potrzebach osób z niepełnosprawnościami i osób starszych.**
- ☐ **Opracowuje wytyczne zapewniania dostępności w Twojej instytucji.**
- ☐ Stale współpracuje z dyrektorem Twojej instytucji.
- ☐ Czasami współpracuje z dyrektorem Twojej instytucji.
- ☐ Dbą o wypełnianie minimów ustawowych w zakresie zapewniania dostępności.
- ☐ Nie wiem.

11. Czy w instytucji były prowadzone warsztaty o potrzebach osób z niepełnosprawnościami i osób starszych?

- a) **Tak.**
- b) Nie.
- c) Nie wiemy.

Dodatkowe uwagi: Pracownicy uczestniczyli w szkoleniach i webinarach w ramach Zadania 3.1 „Projektowanie uniwersalne kultury”. Szkolenia pozwoliły zweryfikować dotychczasowe rozwiązania i wskazały obszary wymagające korekty.

Kierownik Biura Dyrekcji, jeszcze jako główny spec. ds. organizacji pracy artystycznej i koordynator ds. edukacji :

- opracowywała i prowadziła zajęcia dostosowywane do zróżnicowanych potrzeb uczestników, m.in. w obszarach widzenia, słyszenia, poruszania się, rozumienia i komunikacji

- otrzymała stypendium Marszałka Województwa Opolskiego na realizację projektu „Komunikujmy się muzyką” przeznaczone na realizację autorskiego projektu warsztatów integracyjnych budujących wzorce komunikacyjne z wykorzystaniem elementów śpiewu, gry na instrumentach oraz muzykoterapii. Projekt łączył muzykę, edukację i działania

integracyjne, wykorzystując wspólne muzykowanie jako narzędzie komunikacji i budowania relacji

- ważnym działaniem było również uczestnictwo w wydarzeniu: **I Przystanek Dostępność i III Ogólnopolskie Targi Dostępności | Opole, 2024** w roli prelegentki i poprowadzeniu wykładu: „**Edukacja włączająca w instytucjach kultury – jak wspólnie tworzymy dostępną przestrzeń dla wszystkich**”. Wystąpienie poświęcone edukacji włączającej w instytucjach kultury oraz praktycznemu tworzeniu przestrzeni umożliwiającej uczestnictwo osobom o zróżnicowanych potrzebach.

12. Kto brał udział w takich szkoleniach?

- a) Wszyscy pracownicy.
- b) Większość pracowników. – wskazani, z różnych działów**
- c) Nieliczni pracownicy.
- d) Nie wiem.

13. Czy w szkoleniach brali też udział wolontariusze?

- a) Tak, wszyscy.
- b) Tak, część.**
- c) Nie.
- d) Nie wiem.

14. Czy w szkoleniach brali udział współpracownicy/współpracowniczki (np. instruktorzy/instruktorki, przewodnicy/przewodniczki itp.)?

- a) Tak, wszyscy.
- b) Tak, część.**
- c) Nie.
- d) Nie wiem.

15. Proszę określić poziom kompetencji dotyczących dostępności wśród osób w zespole i – opcjonalnie – przypisać osoby posiadające te kompetencje (przez funkcję i role w dziale).

Prosimy o zaznaczenie w skali od 1 do 5, gdzie 1 oznacza „w ogóle nie posiadamy kompetencji w tym zakresie”, 2 oznacza „raczej nie posiadamy”, 3 oznacza „trudno powiedzieć”, 4 oznacza „raczej posiadamy”, 5 oznacza „zdecydowanie posiadamy”.

KOMPETENCJA	1	2	3	4	5	OSOBY Z ZESPOŁU
Zarządzanie dostępnością		x				W trakcie realizacji

KOMPETENCJA	1	2	3	4	5	OSOBY Z ZESPOŁU
(koordynacja dostępności)						
Obsługa osób z niepełnosprawnością lub osób starszych OBSZAR WIDZENIA				x		Osoby dyżurujące, część bileterów oraz przeszkolona obsługa
Obsługa osób z niepełnosprawnością lub osób starszych OBSZAR SŁYSZENIA				x		Osoby dyżurujące, część bileterów oraz przeszkolona obsługa
Obsługa osób z niepełnosprawnością lub osób starszych OBSZAR PORUSZANIA SIĘ		x				Osoby dyżurujące, część bileterów oraz przeszkolona obsługa
Obsługa osób z niepełnosprawnością lub osób starszych OBSZAR ROZUMIENIA					x	Osoby dyżurujące, część bileterów oraz przeszkolona obsługa
Obsługa osób z niepełnosprawnością lub osób starszych OBSZAR CZUCIA				x		Osoby dyżurujące, część bileterów oraz przeszkolona obsługa
Szeroko rozumiany savoir vivre, inicjowanie kontaktu z osobami o szczególnych potrzebach, w tym z osobami starszymi.				x		Stale podnosimy kompetencje zespołu (dyżurujący oraz obsługa techniczna), tworzymy dedykowane programy
Opracowanie materiałów dostępnościowych: OBSZAR SŁYSZENIA		x				W razie potrzeby dostosowujemy program działań; jednakże ze względu na specyfikę instytucji dotyczy to w szczególności

KOMPETENCJA	1	2	3	4	5	OSOBY Z ZESPOŁU
(np. napisy rozszerzone, zlecenie tłumaczeń PJM).						działań wystawienniczych, edukacyjnych
Opracowanie materiałów dostępnościowych: OBSZAR WIDZENIA (np. materiały dotykowe, audiodeskrypcja)		x				W razie potrzeby dostosowujemy program działań; jednakże ze względu na specyfikę instytucji dotyczy to w szczególności działań wystawienniczych, edukacyjnych
Opracowanie materiałów dostępnościowych: OBSZAR ROZUMIENIA (np. karty w tekście łatwym do czytania (ETR), materiały w prostym języku)				x		W razie potrzeby dostosowujemy program działań; jednakże ze względu na specyfikę instytucji dotyczy to w szczególności działań wystawienniczych, edukacyjnych
Opracowanie materiałów dostępnościowych: OBSZAR CZUCIA (np. przedprzewodnik, informacje o treściach wrażliwych, pomoce sensoryczne)				x		Dział promocji i koordynatorzy ds. edukacji
Umiejętność posługiwania się Polskim Językiem Migowym	x					2 osoby zgłosiły chęć realizacji kursu
Umiejętność posługiwania się językiem prostym					x	Promocja i edukacja

KOMPETENCJA	1	2	3	4	5	OSOBY Z ZESPOŁU
Komunikacja i promocja dostępności (w tym dostępne media społecznościowe)		x				Promocja
Obsługa sprzętu i narzędzi dostępu (np. pętli indukcyjnych)			x			Dział techniczny
Ewakuacja i bezpieczeństwo OzN				x		Zespół FO
Inne (proszę wskazać):						
Inne:						
Inne:						

II. DOSTĘPNOŚĆ ARCHITEKTONICZNA, CYFROWA, INFORMACYJNO-KOMUNIKACYJNA

Wypełniając tę część proszę wziąć pod uwagę [Art. 6. Minimalne wymagania służące zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami](#) Ustawy o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami

DOSTĘPNOŚĆ ARCHITEKTONICZNA I EWAKUACJA

1. Czy instytucję audytowano pod kątem dostępności architektonicznej?

- Tak, audyt przeprowadził organizator.
- Tak, audyt przeprowadziła firma zewnętrzna.**
- Tak, audyt przygotowaliśmy samodzielnie / we współpracy z osobami z niepełnosprawnościami, osobami starszymi.
- Nie.
- Nie wiem.

Dodatkowe informacje (w tym rok audytu, informacje o audytorach itp.) XI.2025

2. Czy instytucja ma procedurę ewakuacji osób ze szczególnymi potrzebami jako element Instrukcji Bezpieczeństwa Przeciwpożarowego (IBP) / innych procedur?

- a) Tak, opracowaliśmy to we współpracy z firmą zewnętrzną.
- b) Tak, opracowaliśmy to we współpracy z inspektorem BHP / strażą pożarną.
- c) Nie.
- d) Nie wiem.

Dodatkowe informacje (w tym rok aktualizacji IBP, informacje o twórcach itp.): IBP Filharmonii Opolskiej zawiera w sobie zapis o ogólnym sposobie postępowania podczas ewakuacji osób z ograniczoną sprawnością ruchową, w tym poruszających się o kulach na wózkach, natomiast nie zawiera dokładnych procedur (2012; mgr. inż. Józef Zdobyłak)

3. Gdzie i jak opisywana jest dostępność architektoniczna instytucji?

Dostępność architektoniczna jest opisana przede wszystkim w Deklaracji dostępności na stronie internetowej Filharmonii. Dokument wskazuje m.in. sposób wejścia do budynku, dostęp do sali koncertowej przy użyciu podnośnika przyschodowego, alternatywny dostęp do pozostałych poziomów, dostępne toalety, windę w części administracyjnej, miejsce dla osoby na wózku oraz miejsca parkingowe.

4. Jakie są trzy największe bariery w dostępie do instytucji biorąc pod uwagę architekturę?

- 1) brak pełnej samodzielności przy dostępie do części przestrzeni - korzystanie z podnośnika i dostępu alternatywnego wymaga wsparcia personelu;
- 2) wejście do kasy biletowej pozostaje barierą dla osoby poruszającej się na wózku bez pomocy drugiej osoby – brak automatyzacji;
- 3) ograniczona swoboda wyboru miejsca na sali koncertowej dla osób korzystających z wózków (I rząd) oraz potrzeba ułatwienia poruszania się osób z niepełnosprawnością wzroku po obiekcie.

5. Jakie są trzy największe atuty dostępności architektonicznej instytucji?

- 1) główne wejście dla publiczności jest pozbawione barier, a na poziomie przyziemia dostępne są kasa, szatnia i toaleta;
- 2) w budynku funkcjonują rozwiązania umożliwiające pokonywanie różnic poziomów, w tym podnośnik przyschodowy i winda w części administracyjnej;
- 3) pracownicy techniczni zapewniają wsparcie oraz dostęp alternatywny, a w pobliżu budynku znajdują się miejsca parkingowe dla osób z niepełnosprawnościami.

6. Jaki jest kierunek zmian dotyczący dostępności architektonicznej instytucji?

Kierunek zmian to zwiększanie samodzielności użytkowników i ograniczanie konieczności korzystania z pomocy osób trzecich. Plan obejmuje modernizację toalety dostępnej, wykonanie ścieżek dotykowych, montaż platformy schodowej na każdy z poziomów oraz

dalszą analizę modernizacji wejścia do kasy. Działania zostały poprzedzone Programem Funkcjonalno-Użytkowym przygotowanym w listopadzie 2025 r.

DOSTĘPNOŚĆ CYFROWA

1. Czy instytucję audytowano pod kątem dostępności cyfrowej?

- a) Tak, audyt przeprowadził organizator.
- b) Tak, audyt przeprowadziła firma zewnętrzna.
- c) Tak, audyt przygotowaliśmy samodzielnie / we współpracy z osobami z niepełnosprawnościami, osobami starszymi.**
- d) Nie.
- e) Nie wiem.

Dodatkowe uwagi: zgodnie z aktualną Deklaracją dostępności dokonano samooceny strony internetowej w oparciu o Listę kontrolną do badania dostępności cyfrowej strony internetowej v. 2.2. Ostatni przegląd deklaracji wskazano na 30 marca 2026 r.

2. Gdzie i jak opisywana jest dostępność cyfrowa instytucji?

Dostępność cyfrowa jest opisana w Deklaracji dostępności opublikowanej na stronie internetowej Filharmonii. Strona została określona jako częściowo zgodna z wymaganiami; deklaracja opisuje m.in. nawigację klawiaturą, nagłówki, rozwiązania dla czytników ekranu, warianty kontrastu, zmianę wielkości czcionki i funkcję lektora.

3. Jakie są trzy największe bariery w dostępie cyfrowym do instytucji?

Uwaga: dostępne powinny być również treści intranetu (np. dokumenty używane wewnętrznie).

- 1) deklaracja wskazuje częściową zgodność strony, dlatego potrzebne jest dalsze usuwanie niezgodności i jednoznaczne opisanie ich zakresu;
- 2) nie wszystkie materiały promocyjne, dokumenty i multimedia są jeszcze przygotowywane według jednolitego standardu dostępności (np. teksty alternatywne, napisy, transkrypcje);
- 3) dostępność dokumentów wewnętrznych oraz zewnętrznych systemów używanych przez odbiorców, w tym sprzedaży biletów, wymaga okresowej weryfikacji.

4. Jakie są trzy największe atuty dostępności cyfrowej instytucji?

- 1) możliwość poruszania się po stronie klawiaturą;
- 2) rozwiązania wspierające osoby słabowidzące i niewidome - struktura nagłówków, kontrast, zmiana wielkości czcionki, funkcja lektora;
- 3) opublikowana Deklaracja dostępności, wskazany kontakt do zgłaszania problemów i procedura żądania zapewnienia dostępności cyfrowej.

5. Jaki jest kierunek zmian dotyczący dostępności cyfrowej instytucji?

Cykliczne przeglądy strony i deklaracji, standaryzacja publikowanych dokumentów i multimediiów, zwiększanie kompetencji pracowników w zakresie dostępności cyfrowej oraz sprawdzanie dostępności systemów i usług zewnętrznych wykorzystywanych przez odbiorców.

DOSTĘPNOŚĆ INFORMACYJNO-KOMUNIKACYJNA

1. Czy instytucję audytowano pod kątem dostępności informacyjno-komunikacyjnej?

- a) Tak, audyt przeprowadził organizator.
- b) Tak, audyt przeprowadziła firma zewnętrzna.
- c) **Tak**, audyt przygotowaliśmy samodzielnie / we współpracy z osobami z niepełnosprawnościami, osobami starszymi.
- d) Nie.
- e) Nie wiem.

Dodatkowe informacje (w tym rok audytu, informacje o audytorach itp.): W ramach Zadania 3.1 przeprowadzono pogłębioną autodiagnozę ze wsparciem zewnętrznego eksperta - Mariusza Trzeciakiewicza, prezesa Fundacji Katarynka.

2. Gdzie i jak opisywana jest dostępność informacyjno-komunikacyjna instytucji?

Podstawowe informacje znajdują się w Deklaracji dostępności. Wskazano w niej obecność pracowników udzielających informacji przy wejściach, system wspomaganie słyszenia w kasie oraz możliwość kontaktu telefonicznego i mailowego. Dodatkowe rozwiązania i bariery są identyfikowane w ramach autodiagnozy PUK.

3. Jakie są trzy największe bariery w instytucji biorąc pod uwagę dostępność informacyjno-komunikacyjną?

- 1) pętla indukcyjna w kasie jest sprawna, ale jej położenie ogranicza wygodne korzystanie przez osoby stojące i osoby na wózkach;
- 2) brak jednolitego standardu przygotowywania komunikatów w prostym języku, ETR i przedprzewodników;
- 3) nie wszystkie wydarzenia były dotychczas poprzedzane pełną informacją o silnych bodźcach i innych elementach mogących wpływać na komfort uczestników.

4. Jakie są trzy największe atuty dostępności informacyjno-komunikacyjnej instytucji?

- 1) system wspomaganie słyszenia w kasie biletowej;
- 2) wielokanałowy kontakt - osobisty, telefoniczny, mailowy i przez stronę internetową - oraz obecność pracowników mogących udzielić informacji;
- 3) rosnąca świadomość zespołu po szkoleniach PUK, czego efektem jest m.in.

wprowadzenie ostrzeżeń o migających światłach i stroboskopach w zapowiedziach na stronie internetowej.

5. Jaki jest kierunek zmian dotyczący dostępności informacyjno-komunikacyjnej instytucji?

Wprowadzenie spójnych standardów komunikacji, rozwój prostego języka i materiałów przygotowujących do wizyty, właściwe ustawienie i obsługa urządzeń wspomagających, montaż ekranu LED oraz szkolenie pracowników w zakresie komunikacji z osobami o różnych potrzebach.

III. PROGRAM I WYDARZENIA

1. Jakie wydarzenia były realizowane przez instytucję jako dostępne?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

Dotychczas jako dostępne lub kierowane także do osób ze szczególnymi potrzebami realizowano przede wszystkim koncerty, warsztaty muzyczne i działania edukacyjne, otwarte próby generalne, wydarzenia włączające i projekty społeczne, a także wybrane festiwale i wydarzenia specjalne. Przykładem jest współpraca przy Międzynarodowym Festiwalu Piosenki Osób z Niepełnosprawnościami oraz działania prowadzone z organizacjami i placówkami partnerskimi. Formuła: przede wszystkim stacjonarna, w siedzibie Filharmonii oraz poza nią.

- a) Wystawy i wernisaże.**
- b) Seanse filmowe.
- c) Pokazy teatralne.**
- d) Pokazy taneczne i sztuk performatywnych.
- e) Koncerty.**
- f) Festiwale, proszę napisać o jakiej tematyce: Festiwal Piosenki Osób z Niepełnosprawnościami – konkurs wokalny, Festiwale muzyczne realizowane przez Filharmonię Opolską**
- g) Warsztaty (jednorazowe i cykle), proszę napisać o jakiej tematyce: edukacyjne, muzyczne, warsztaty dla rodzin, nagrywanie materiału muzycznego z osobami z niepełnosprawnością**
- h) Edukacja kulturowa (semestralna, roczna), proszę napisać o jakiej tematyce: lekcje edukacyjne, audycje muzyczne, gry miejskie,**
 - i) Spotkania i debaty.
 - j) Konkursy.
 - k) Plenery, wyjazdy, wycieczki.
- l) Oprowadzania i zwiedzania.**
- m) Wydarzenia okolicznościowe.**

- n) Inne: otwarte próby generalne, realizacji projektów MKiDN z programu Kultura dostępna, przygotowanie koncertów relaksacyjnych

Dodatkowe pytanie: w jakiej formule (online, stacjonarnie, hybrydowo)?

Głównie stacjonarnie, jednakże podczas pandemii prowadzono szerokie spektrum działań edukacyjno – artystycznych online

2. Jakie wydarzenia chcą Państwo realizować jako dostępne w przyszłości?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

- a) **Wystawy i wernisaże.**
- b) Seanse filmowe.
- c) Pokazy teatralne.
- d) Pokazy taneczne i sztuk performatywnych.
- e) **Koncerty.**
- f) **Festiwale, proszę napisać o jakiej tematyce: głównie muzyczne**
- g) **Warsztaty (jednorazowe i cykle), proszę napisać o jakiej tematyce: edukacja, edukacja kulturalna, relaksacyjne, muzyczne**
- h) **Edukacja kulturalna (semestralna, roczna), proszę napisać o jakiej tematyce:**
 - i) Spotkania i debaty.
 - j) Konkursy.
 - k) Plenery, wyjazdy, wycieczki.
- l) **Oprowadzania i zwiedzania.**
- m) **Wydarzenia okolicznościowe.**
- n) Inne:

Dodatkowe informacje: W kolejnych dwóch sezonach Filharmonia planuje rozwijać dostępność koncertów, warsztatów, działań edukacyjnych i otwartych prób, ze szczególnym uwzględnieniem warsztatów muzycznych i koncertów relaksacyjnych realizowanych w Opolu i na terenie Województwa Opolskiego. Planowane jest także dalsze wykorzystywanie projektów MKiDN, w tym programu „Kultura dostępna”, do tworzenia i testowania rozwiązań dostępnościowych.

3. W jaki sposób komunikowane są wydarzenia dostępne? W jakich miejscach?

Z jakim wyprzedzeniem? Przy użyciu jakich narzędzi?

Informacje są przekazywane przez stronę internetową, media społecznościowe, e-mail, telefon, kasę biletową oraz bezpośrednio do organizacji i placówek partnerskich. Po szkoleniach zaczęto także zamieszczać informacje o migających światłach i lampach stroboskopowych. Informacje te dostępne są na stronie internetowej Filharmonii wraz z dniem opublikowania wydarzenia.

4. Jak przygotowywane są wydarzenia dostępne? Jak i kto je planuje?

W przygotowanie wydarzeń angażują się pracownicy edukacji, organizacji wydarzeń, promocji, obsługi publiczności i działu technicznego, a w projektach zewnętrznych również

osoby odpowiedzialne za przygotowanie, koordynację i rozliczenie. Dostosowania wynikają z charakteru wydarzenia, doświadczeń z wcześniejszych działań, zgłoszonych potrzeb oraz konsultacji z opiekunami, terapeutami, organizacjami partnerskimi i - w razie potrzeby - ekspertami.

5. Czy w planowaniu i organizacji wydarzeń biorą udział osoby z niepełnosprawnościami i osoby starsze?

Tak, przede wszystkim poprzez stały kontakt z uczestnikami zajęć, wolontariuszami z niepełnosprawnościami, ich opiekunami i organizacjami partnerskimi. Dotychczas udział ten miał częściej charakter konsultacyjny i nieformalny; Strategia zakłada jego bardziej systematyczne włączanie do planowania i ewaluacji.

6. Czy promocję wydarzeń wspiera środowisko osób z niepełnosprawnościami i osób starszych?

Tak - poprzez współpracujące organizacje, placówki i bezpośrednie kontakty ze środowiskami osób z niepełnosprawnościami i osób starszych. Zakres wsparcia jest zależny od konkretnego projektu i wydarzenia.

7. Czy dostępne wydarzenia są poddawane ewaluacji przez zespół instytucji?

Tak, przede wszystkim poprzez obserwacje pracowników i omawianie doświadczeń po wydarzeniach. Proces nie był dotychczas w pełni ustandaryzowany; w kolejnych sezonach planowane jest bardziej systematyczne dokumentowanie wniosków.

8. Czy dostępne wydarzenia są poddawane ewaluacji przez publiczność?

Tak, informacje zwrotne są zbierane w rozmowach z uczestnikami, opiekunami i przedstawicielami placówek. Nowością będzie wprowadzanie krótkich ankiet, spotkań konsultacyjnych i innych prostych form dokumentowania opinii.

Szczegółowa analiza programu

Zachęcamy do szczegółowej analizy dostępności programu i wydarzeń. W tym celu należy wypełnić poniższą tabelę. Proponujemy uzupełnić ją na dwóch poziomach: 1) dla całej instytucji (tj. w przypadku wizyty osoby z niepełnosprawnością lub osoby starszej o dowolnym charakterze, np. w celu podpisania umowy o pracę); 2) dla konkretnych wydarzeń, minimum dwóch (np. koncert i warsztaty plastyczne).

Tabela może być rozszerzana i uszczegółowiana, jak ma to miejsce w załączniku numer 1 do [Modelu Dostępnej Kultury](#) (tam poszczególne etapy podróży odbiorcy są rozpisane na zagadnienia).

Poniższa tabela została uzupełniona na poziomie całej Instytucji.

Etapy podróży odbiorcy	Pozyskanie informacji o wydarzeniu	Proces zakupu biletów	Droga na wydarzenie i powrót	Poruszanie się po przestrzeni instytucji	Doświadczenie wydarzenia	Utrzymanie kontaktu z instytucją
Obszar widzenia	+ : informacje na stronie internetowej; możliwość zmiany kontrastu i wielkości czcionki; funkcja lektora. - : brak pełnej standaryzacji tekstów alternatywnych i dostępnych materiałów.	+ : możliwość zakupu/rezerwacji różnymi kanałami. - : dostępność zewnętrznego systemu sprzedaży wymaga okresowej weryfikacji.	+ : publikowane dane kontaktowe i informacje o budynku. - : brak jednolitego, dostępnego opisu drogi/przedprzewodnika.	+ : część tras jest dostępna; planowane ścieżki dotykowe. - : orientacja osób niewidomych wymaga dalszych usprawnień.	+ : możliwe wsparcie pracowników. - : brak systemowego stosowania audiodeskrypcji i materiałów dotykowych.	+ : możliwość kontaktu mailowego i telefonicznego. - : dostępne formy ewaluacji wymagają standaryzacji.
Obszar słyszenia	+ : informacje tekstowe online. - : multimedia nie zawsze mają napisy/transkrypcje.	+ : kasa wyposażona w system wspomaganie słyszenia. - : pętla wymaga korekty położenia.	+ : dostępny kontakt tekstowy/mailowy. - : brak stałego standardu PJM w komunikacji.	+ : personel może udzielić informacji. - : brak pełnego systemu komunikatów wizualnych we wszystkich przestrzeniach.	+ : system wspomaganie słyszenia w kasie. - : narzędzia takie jak napisy/PJM są stosowane zależnie od wydarzenia, nie systemowo.	+ : możliwy kontakt pisemny. - : ewaluacja w PJM/napisach nie jest stałym standardem.
Obszar poruszania się	+ : informacja o dostępności budynku w deklaracji. - : informacje o barierach nie zawsze są eksponowane przy każdym wydarzeniu.	+ : kilka kanałów zakupu. - : samodzielne korzystanie z kasy może być utrudnione dla osoby na wózku.	+ : miejsca parkingowe w pobliżu; główne wejście bez barier. - : dojście i trasy alternatywne wymagają wcześniejszego rozeznania.	+ : podnośnik, winda i dostęp alternatywny. - : część rozwiązań wymaga pomocy personelu; ograniczony wybór miejsca na widowni.	+ : możliwe miejsca dla osób na wózkach. - : pełna samodzielność nie jest zapewniona we wszystkich przestrzeniach.	+ : personel może pomóc przy wyjściu. - : brak sformalizowanego wsparcia na etapie powrotu.
Obszar rozumienia	+ : część informacji jest zrozumiała i dostępna online. - : brak jednolitego standardu prostego języka/ETR.	+ : możliwość kontaktu telefonicznego i osobistego. - : proces zakupu nie ma jeszcze przedprzewodnika w prostym języku.	+ : informacje można uzyskać od pracowników. - : brak przedprzewodnika opisującego całą wizytę.	+ : pomoc personelu. - : oznakowanie i komunikaty wymagają dalszego ujednolicenia.	+ : pracownicy edukacji mają doświadczenie w dostosowaniu tempa i sposobu prowadzenia zajęć. - : materiały ETR nie są stałym elementem oferty.	+ : rozmowa i kontakt bezpośredni. - : ankiety w prostym języku nie były dotąd stosowane systemowo.
Obszar czucia	+ : zaczęto informować o migających światłach/stroboskopach. - : informacje sensoryczne nie są jeszcze standardem przy wszystkich wydarzeniach.	+ : możliwość wcześniejszego kontaktu z personelem. - : brak jednolitego systemu zgłaszania potrzeb sensorycznych.	+ : możliwość uzyskania informacji przed wizytą. - : brak mapy sensorycznej/przedprzewodnika.	+ : wsparcie pracowników. - : brak stałej, formalnie opisanej przestrzeni wyciszenia	+ : realizowane są kameralne warsztaty i planowane koncerty relaksacyjne. - : silne bodźce nie zawsze mogą być wyeliminowane.	+ : możliwe rozmowy po wydarzeniu. - : proces zbierania opinii o komforcie sensorycznym wymaga standaryzacji.
Uwagi ogólne	Promocja dostępnej oferty wymaga większego wyprzedzenia i bardziej systematycznej informacji o udogodnieniach oraz barierach.	Potrzebna okresowa weryfikacja dostępności całego procesu zakupu, w tym systemów zewnętrznych.	Warto przygotować dostępny opis drogi do Filharmonii i drogi powrotnej.	Priorytetem jest zwiększenie samodzielności i ograniczanie potrzeby wsparcia osób trzecich.	Dostępność wydarzenia powinna być każdorazowo planowana w pięciu obszarach Modelu.	Ewaluacja powinna być dostępna, krótka i możliwa do przeprowadzenia różnymi kanałami.

IV. PUBLICZNOŚĆ I RELACJE

1. Proszę wskazać obszary dostępności według Modelu Dostępnej Kultury, których reprezentanci pojawiają się w instytucji?

W publiczności i działaniach Filharmonii pojawiają się osoby mające potrzeby w obszarach widzenia, słyszenia, poruszania się, rozumienia i czucia. Zakres i natężenie potrzeb są zróżnicowane w zależności od wydarzenia.

- v **Obszar widzenia**
- v **Obszar słyszenia**
- v **Obszar poruszania się**
- v **Obszar rozumienia**
- v **Obszar czucia**

Dodatkowe informacje: W publiczności i działaniach Filharmonii pojawiają się osoby mające potrzeby w obszarach widzenia, słyszenia, poruszania się, rozumienia i czucia. Zakres i natężenie potrzeb są zróżnicowane w zależności od wydarzenia.

2. Reprezentanci Ci pojawiają się w instytucji jako:

- ☐ **Pracownicy**
- ☐ **Współpracownicy i zleceniobiorcy**
- ☐ **Wolontariusze**
- ☐ **Publiczność bierna**
- ☐ **Publiczność włączona w działania**

3. Biorąc pod uwagę specyfikę lokalną (albo dowolną inną, zależnie od zasięgu oddziaływania instytucji), poziom uczestnictwa osób z niepełnosprawnościami i osób starszych w życiu instytucji można ocenić jako:

- ☐ **Zdecydowanie wysoki**
- ☐ **Umiarkowanie wysoki**
- ☐ **Niewyróżniający się / niewidoczny**
- ☐ **Umiarkowanie niski**
- ☐ **Zdecydowanie za niski**
- ☐ **Trudno ocenić / nie wiem**

4. Czy instytucja ma partnerstwa lub inne relacje ze środowiskiem osób z niepełnosprawnościami i osobami starszymi?

Tak.

Nie.

Nie wiem.

5. Proszę opisać charakter tych relacji (czas trwania, poziom relacji) oraz określić, czy mają one charakter formalny (to relacje pomiędzy instytucją, a organizacjami pozarządowymi) czy nieformalny (to relacje z pojedynczymi osobami lub grupami nieformalnymi).

Filharmonia od wielu lat współpracuje z osobami z niepełnosprawnościami i instytucjami wspierającymi. Szczególnie istotna jest współpraca z Fundacją DOM Rodzinnej Rehabilitacji Dzieci z Porażeniem Mózgowym w Opolu; jej podopieczni uczestniczą m.in. w wolontariacie podczas otwartych prób generalnych. Filharmonia współpracuje też z placówkami

opiekuńczymi, ośrodkami pomocy, domami seniora i jednostkami edukacyjnymi; ponadto współpracujemy w Hospicjum Opolskim, stała współpraca z panią Barbarą Chyłką - koordynatorką programu „Młode głowy” Fundacji UNAWEZA

6. Jakie nowe kontakty i relacje może / chce nawiązać zespół instytucji w niedalekiej przyszłości?

Planowane jest rozszerzanie sieci kontaktów z lokalnymi organizacjami reprezentującymi różne obszary dostępności oraz tworzenie małych grup konsultacyjnych z udziałem osób ze szczególnymi potrzebami, ich opiekunów i przedstawicieli organizacji. W razie potrzeby Filharmonia będzie korzystać również ze wsparcia organizacji i ekspertów ogólnopolskich.

7. Obecności i reprezentacji jakiej grupy osób o szczególnych potrzebach najbardziej brakuje w instytucji?

W zakresie słuchu

V. ZASOBY DOSTĘPNYCH TEKSTÓW KULTURY

1. Czy w zasobach instytucji są teksty kultury dostępne dla osób z niepełnosprawnościami i osób starszych?

Instytucja posiada pojedyncze materiały i rozwiązania wspierające dostępność, jednak nie prowadzi jeszcze usystematyzowanej bazy dostępnych tekstów kultury.

- a) Tak, dostępne dzięki narzędziom i usługom adaptacyjnym.
- b) Tak, opracowane od początku jako dostępne.
- c) Nie.
- d) Nie wiem.**

2. Jak oceniana jest przez Państwa liczba dostępnych tekstów kultury w instytucji?

Na obecnym etapie zasób należy rozwijać; Strategia zakłada zwiększanie liczby materiałów dostępnościowych i ich systematyzację.

- a) Dostępnych tekstów kultury nie ma.**
- b) Jest ich za mało – oferta nie jest zadowalająca dla publiczności.
- c) W sam raz dla obsługi naszej publiczności o szczególnych potrzebach.
- d) Jest ich „za dużo” – czujemy, że nie wykorzystujemy wszystkiego w pełni.

3. Jak przechowywane są narzędzia dostępu, np. audiodeskrypcje, nagrania w języku migowym, karty w tekście łatwym do czytania, itp.?

- a) Tylko on-line albo jako kopie cyfrowe.

- b) Tylko w formach tradycyjnych (fizycznych).
- c) I tak, i tak – w zależności od obiektu.
- d) **Nie wiem. – nie dotyczy**

4. Czy baza dostępnych tekstów kultury albo informacje o nich są dostępne dla publiczności?

- a) Tak, online.
- b) I tak, i tak – w zależności od obiektu.
- c) **Nie.**
- d) Nie wiem.

Dodatkowe informacje: Nie funkcjonuje obecnie odrębna, usystematyzowana baza publiczna. Informacje o dostępności są przekazywane przy konkretnych wydarzeniach i na stronie Instytucji

5. Jakie teksty kultury są dostępne?

Wśród materiałów dostępnych znajdują się takie pozycje jak

- treści dotyczące repertuarów (wynika z dostępności strony internetowej)
- treści dotyczące historii Filharmonii Opolskiej (materiał video na stronie Filharmonii z tłumaczeniem na PJM i napisami)
- dostosowane treści edukacyjne

6. Jakie są największe przeszkody w udostępnianiu tekstów kultury w instytucji?

Brak jednolitego standardu i uporządkowanej bazy materiałów, ograniczone zasoby czasowe i finansowe, potrzeba specjalistycznych kompetencji przy części adaptacji (np. PJM, audiodeskrypcja, ETR) oraz konieczność wcześniejszego poznania realnych potrzeb odbiorców.

7. Podczas jakiego typu wydarzeń zespół instytucji pracuje na bazie dostępnych tekstów kultury?

Przede wszystkim podczas działań edukacyjnych, warsztatów, projektów kierowanych do osób ze szczególnymi potrzebami oraz wydarzeń, w których konkretne dostosowania są planowane dla uczestników. Dostosowuje się treść lekcji edukacyjnych do indywidualnych potrzeb wynikających z możliwości poznawczych. Podczas lekcji możliwe jest dotknięcie instrumentów, co pozwala zapoznanie się z nimi. Same lekcje prowadzone są zarówno w budynku Filharmonii, jak i wyjazdowo w placówkach oświatowych, co umożliwia dotarcie do grup, dla których dojazd do Opola jest utrudniony ze względów socjodemograficznych, poznawczych, fizjologicznych czy rozwojowych. W repertuarze pojawiają się koncerty relaksacyjne, których formuła uwzględnia potrzeby osób preferujących spokojniejsze warunki odbioru, w tym osób wrażliwych sensorycznie.

8. Czy w otoczeniu instytucji kultury są obiekty dostępne (np. rzeźby, pomniki przyrody, budynki albo widoki i układy architektoniczne)?

Do obiektów dostępnych znajdujących się w pobliżu Filharmonii zaliczyć można:

- muzyczną fontannę znajdującą się przed budynkiem Filharmonii
- ogród Filharmonii
- rzeźby muzyków znajdujące się w ogrodzie
- Pomnik Bojownikom o Polskość Śląska Opolskiego w Opolu
- restaurację *Cztery Pory Roku*
- bibliotekę miejską i wojewódzką

Signed by /
Podpisano przez:

Maciej Bronisław
Fortuna

Date / Data: 2026-
09-29 21:52